

[Ellemann-Jensen]

kan holde fred med hinanden. Hvorfor kan de nu ikke opføre sig sådan, som Danmark ellers havde sagt de skulle opføre sig? Det er ikke fair, og så må vi i fornærmethed over det sige, at det skal danskerne i hvert fald ikke besværes med, og så trækker regeringen sig ind bag sit skjold.

Det er ynkeligt, og det vækker mindelser om 1930'erne, hvor Danmark også havde en socialdemokratisk statsminister og en radikal udenrigsminister til at føre småstatspolitik.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Temperament er godt, men ikke altid lige klogt, især ikke når det gælder udenrigspolitiske anliggender.

Hr. Ellemann-Jensen talte om det nationale kompromis på en, synes jeg, meget respektløs måde. Det fortjener det ikke. Jeg forstod, at det blev indgået en mørk nat, men som en af dem, der deltog i forhandlingerne, kan jeg nu ikke helt genkende det. Jeg mærker måske stadig mere de vanskeligheder, hr. Ellemann-Jensen er ved at løbe ind i, for hvad handlede det nationale kompromis egentlig om? Det handlede om på et for Danmark meget, meget afgørende tidspunkt at finde en ny vej for, at Danmark kunne deltage i det europæiske samarbejde med fuld respekt for den første folkeafstemning den 2. juni. Det at forlige befolkningen, at samle befolkningen, at undgå splittelse i befolkningen kan jeg godt forstå ikke er nogen nem tanke for hr. Ellemann-Jensen, for det forudsætter jo, at man lytter, at man søger en helhed, og også, at man respekterer en folkeafstemning.

Den danske regering har derfor i dag lagt megen vægt på at sige til den danske befolkning: Den folkeafstemning, der blev afholdt den 18. maj sidste år, vedstår den danske regering sig naturligvis; det nationale kompromis, der blev stemt om, vedstår den danske regering sig naturligvis. Hvor ville det være forfærdeligt, hvis dansk politik skulle udvikle sig til, at en så alvorlig ting som en folkeafstemning og befolkningens klare afgørelse var noget, vi kunne søge at ændre 1 år efter. Det er rigtigt, at verden har forandret sig, men jeg er bange for, at jeg må sige til hr. Ellemann-Jensen, at jeg er meget glad for, at jeg ikke i oktober sidste år fulgte hr. Ellemann-Jensens råd. Dengang sagde hr. Ellemann-Jensen, og jeg citerer fra Folketingstidende den 7. oktober 1993:

»Men samtidig har vi også en interesse i at sikre, at de store lande ikke føler, at Fællesskabet udvikler sig til de små landes tyranni.«

Det gav på det tidspunkt anledning til et råd, hr. Ellemann-Jensen gav regeringen, om, at jeg og udenrigsministeren burde rejse til Bruxelles og sige: Okay, lad os så gå i gang med at diskutere stemmefordelinger og forskellige hensyn til de store lande. Jeg er meget glad for at sige i dag, at jeg følte, det var rigtigt – og tiden har bekræftet det – og bedst for Danmark, at vi ikke fulgte hr. Ellemann-Jensens råd. Sagen var nemlig den, at gennem et dygtigt arbejde af den danske udenrigsminister og i al ubeskedenhed mig selv – det være tilladt at sige, når historien skal skrives – indebar et målbevidst kontaktnet til de små landes regeringer både forud for Det Europæiske Råds møde i slutningen af året og til andre lande, at vi helt udgik, at der blev sat spørgsmålstejn ved varetagelsen af mindre landes interesser i Det Europæiske Fællesskab. Hvis vi virkelig havde meldt tvivl om, hvor vi stod på det tidspunkt, kunne vi i sandhed have sagt: Forkert timing, forkert budskab, forkert varetagelse af danske interesser. Derfor er det med modet også at have modet til at turde arbejde for, at befolkningens flertal kan samles for den europæiske linje. Vi må aldrig bruge udenrigspolitikken til indenrigspolitiske formål. Vi må aldrig prøve at opstille skræmmebilleder af en Vestunion, jeg slet ikke kan genkende Ellemann-Jensens billede af. Jeg er bange for, at den verden, der har forandret sig mest, er i Ellemann-Jensens sind. Det er i hvert fald ikke den, udenrigsministeren, jeg og andre i regeringen, der jævnlig deltager i møder i Det Europæiske Råd og i Ministerrådet, møder.

(Kort bemærkning).

Ellemann-Jensen (V):

Først en konkret detalje, hvor statsministeren prøver at skabe indtryk af, at jeg i efteråret skulle have rådet os til at lægge os ned for de store lande. Hvis statsministeren nu læser igennem, hvad der blev sagt og ser, hvad der efterfølgende skete, vil statsministeren opleve, at det, den danske regering rent faktisk tog ned og gjorde, lå inden for rammerne af det, jeg havde rådet til, nemlig sikre, at der ikke i forbindelse med udvidelsen kom sådanne regler om blokerende mindretals størrelse, at de små